

4 OCAK 1993 PAZARTESİ GÜNLÜ TOPLANTI

Atatürk Kültür Merkezi (AKH), İstanbul, 13.30-18.00

Doç.Dr. Erol KÖKTÜRK
SHP Beşiktaş İlçe Başkanı

Bu toplantıda yalnızca 2 konuda görüşlerimi sunmak üzere söz aldım. Söylenecek onca şey olmasına karşın, zamanın da darlığını gözeterek, konuşma alanımı sınırlandırdım. Konulardan biri eleştiri, diğeri ise öneri.

PROGRAM VE TÜZÜK KURULTAYI ÜZERİNE

Bilindiği gibi Partinin Program ve Tüzük Kurultayı süreci 1 Nisan 1992’de başlamıştı. Bu doğrultuda, hazırlanan bir Tüzük Taslağı örgütlere gönderilmiş ve görüş istenmişti.

Taslağı tartışan Örgütler, Haziran 1992’de görüşleri İl Yönetimlerine sunmuşlardı.

Sonbahar’da Örgütlere ikinci bir taslak gelecekti. Bu taslak da tartışıldıktan sonra, görüşler belli oranlarda olgunlaştırılabilmiş olacaktı.

Eğer 1 Nisan’da açıklanan program işleseydi, SHP aralık ayı içinde bu Kurultayı yapmış olacaktı.

Yapabilmiş olsaydı, 1993’e, bu yeni yıla yeni bir yapıyla girecekti.

Bu süreç, işlemedi... Neden işlemedi?

Açıklanan takvim “süreç olağan işlerse” Aralıkta sonuca ulaşacaktı. Olağan olmayan, kimileri beklenen koşullardan bazıları şunlar olmuştu:

- 1992’de 2 kez seçim yaşadık!
- 1992’de hükümetteydik!
- 1992’de HEP’liler partiden ayrıldı!
- 1992’de CHP açıldı!

Ben inanıyorum ki, bunların hiç biri bir Sosyal Demokrat Parti içinde program ve tüzük tartışmalarını ikinci plana düşürecek olaylar değildir. Kuşkusuz bunlar önemli olaylardır. Ama bir sosyal demokrat parti hem bunları yaşayabilir, ama yanı başında da Program ve Tüzük Kurultayına hazırlanma sürecini örgütleyebilirdi.

Daha doğrusu yaşayabilmesi gerekir. Bu ustalığın ve olgunluğun gösterelebilmesi gerekiyor.

Bu kurultay SHP’nin “yeniden var olma” koşulu idi. O nedenle önemle ve özenle bu süreci örgütlenme sorunluluğu vardı.

Sonra ne oldu? Birden 1 Kasım seçimlerinden sonra bunu anımsadık.

İlçelerde tartışmalar oldu. İlçe Danışma Kurultayları yaptık. Durum il düzeyinde değerlendirildi. Tam

İl Danışma Kurultayı'na hazırlanırken bu toplantının çağrısıyla karşılaştık. İl Danışma Kurultayı ileri bir tarihe ertelendi.

İlçe Danışma Kurultaylarını, bir ortak metni tartışma olanağından uzak gerçekleştirdik.

Çünkü Genel Merkez'den bir Program ve bir de Tüzük Taslağı gelmemişti. Dağınık, palyatif, çakışan düşünceler dile getiriliyordu. İlgililer bilmem kaçınıcı kez, aynı şeyleri düşünüyorlardı.

İlçe Danışma Kurultaylarının notlarına bakıldığında, bu hemen göze çarpacaktır.

Oysa bizim böyle bir lüksümün yok! Bizler sürekli aynı şeyleri düşünme noktasında tutulamayız. Tutulmamalıyız!

Bu konuda önümüzdeki süreçle ilgili ilk açıklamayı dün basından öğrendik.

Ankara'da 15 kişilik bir kurulun yaptığı çalışmaların 10 Şubat'ta il temsilcileri ile değerlendirileceği belirtiliyordu.

Bu kurulun Tüzük ve Program konusunda yaptığı temel ve yeni tercihler nelerdir? Bunları, bilemiyoruz.

Dolayısıyla, yapılacak öneriler, bir yerlere monte edilebilir mi? Bunu kestirmek de zor.

Oysa bu temel tercihler, yani Programın ve Tüzük'ün omurgası bizlere daha önce ulaştırılsa, daha rafine bir tüzük konusunda kafa yorar, öneriler yapmaya çalışırdık.

Özetle söylemek istediğim şu: Yaşanan süreç, kanımca doğru değildi. Ya da düşünülen yöntemin işletilememiş olması önemli bir eksiklik. Daha uzun zamana yayılmış, daha çok ve yaygın tartışılmış bir "oluşturma süreci" yaşansa, daha güçlü saptamalara ve düzenlemelere ulaşabilirdik...

SHP'in her alanda sistemli çalışmayı bir yaşama biçimine dönüştürmesi gerekir. Bu konuda kalıcı mekanizmalar yaratmak zorundadır.

Yani artık herkesin aynı ve güncel şeylerle uğraşması dönemi geride kalmalıdır. Birçok olayı yan yana örgütlenme olgunluğun a erişmeliyiz. Bu Kurultayla, "partileşme" konusunda çok önemli bir adımı daha atmayı saklamak gerekiyor.

Yani "sosyal demokrat partilerin programlarını ve tüzüklerini üyeleri yapar" biçimindeki genel doğruya daha çok yaklaşabilirdik. 2000'li yıllara giden sürecin başında, Programımızı da Örgütlenme Modelimizi de daha sağlam temeller üzerine oturtabilirdik.

Bu yapılamadıysa, şimdi önümüzdeki 1.5 ayı yoğunlaştırmak zorun dayız. Yoğunlaştırılmış bir zaman kullanımı ile öneriler toparlanabilir, harmanlanabilir ve bir sistematik içinde bir araya getirilebilir.

Dolayısıyla bu sürecin iyi örgütlenmesi ve örgütlerden istenecek katkıların somutlaştırılması, düşünme alanının daraltılması, yani özelleştirilmesi gerekiyor.

Bizler Beşiktaş Örgütü olarak, değerlendirilmesini arzuladığımız önerilerin Tüzük'e ilişkin olanlarını ilçe Danışma Kurultayı'nda sunmuştuk.

Programa ilişkin olanlarını ise il Danışma Kurultayı'nda sunacağım. Beşiktaş İlçesi Siyasi Planlama Komisyonu bu konudaki çalışmalarını sürdürmektedir.

Umarım ve dilerim ki, bu görüşlerin bir bölümü yeni Programımızda ve Tüzüğümüzde kendilerine yer bulurlar.

RADYASYONLU ÇAY KONUSU

Bu sıralar kamuoyu birçok konuyla yüklendi- Bunların en önemlilerinden biri, 1986 Çernobil Nükleer Santrali'ndeki yangından sonra yaşanan radyasyon faciası.

O döneme ilişkin bazı rakamlar bu aralar gün ışığına çıktı. Durum, çok ciddi bir durum...

Toplumumuzda en yaygın olarak kullanılan tüketim maddelerinden biri çaydır. Sabahtan gecelere kadar oturup-kalkıp çay içen bir toplumuz.

Ve bu çayda, bir zamanlar yüklü miktarda bulunduğu söylenen radyasyonu da almış durumdayız. Bazı hastanelerimizde radyasyon kurbanları şimdiden umut bekliyorlar.

Ne olmuş?

Dönemin Cumhurbaşkanı Evren'den, Başbakanı Özal'a, Bakanı Cahit Aral'a, YÖK Başkanı Doğramacı'ya, Atom Enerjisi Kurumu Başkanı, sağlam dini inançlarıyla tanınan Özemre'ye kadar uzanan bir yetkililer yelpazesi, gerçekleri örtbas etmek için çaba harcıyor...

Birkaç bardak çayla normalin üzerine taşacak kadar çok radyasyonlu olduğunu öğreniyoruz çayların...

O zamanlar Partimiz çaba harcıyor. Ama olay, o zamanlarda kalıyor. Ve 6 yıl sonra yeniden gündemi dolduruyor.

Şimdi, belki de ülkemizde şimdiye kadarkilerin içinde en yaygın olabilecek bir kampanyayı Partimiz örgütlemek zorundadır. Bu konuda 12 Eylül'le hesaplaşmanın insani yanlarını öne çıkarma durumu söz konusu...

Dönemin sayılan sayılmayan ilgilileri için Yüce Divan Tartışmasına parti ve örgütleri daha güçlü katmalıdır.

Böyle bir kampanyaya partimiz öncülük etmelidir. 19 Ocak'taki Meclis Görüşmesi'nden önce bir toplumsal hareketlenme yaratmak için çaba harcamak gerekiyor.

2 EKLEME

Söylenecek çok şey var...

Evren'in gizlemeye çalıştığı konu vardı. Arap sermayesinin ülkemizdeki yatırımlarının gizlenmesi konusundaki MGK kararı... Bunlar, üzerine gidilmesi gereken hassas noktaları oluşturuyor. Bunların üzerine gidemezsek, laiklik tartışmaları yarım kalır.

Ve kısa bir söz: Hükümet ile TUSİAD arasında başlayan, farklı boyutlar kazanarak süren tartışma, SHP'nin program tartışmalarındaki tercihleri için de önemle değerlendirilmelidir.

SHP'nin dayandığı toplumsal taban, ekonomik tercihler, vergilendirme, gelir dağılımı gibi konularda bu tartışmadan çıkarılacak dersler vardır.